

## Virgars kvæði

Fornar kempur í verðini  
tiknir úr leiki flestir,  
eg kvøði um Virgar Vølundsson  
og hansara kempubrestir.

*Nú lystir meg í dansin at gá,  
meðan rósar og liljur,  
tær grógva væl.*

2. Eg kvøði um svørðið Mimmiring  
og gangaran Skemming sterka  
og um Virgar Vølundsson,  
so frægur til avreksverka.

3. Virgar situr í sínari høll,  
høviskur var í ráðum,  
heldur um steyp av brúnum mjøði,  
kempuhondunum báðum.

4. Virgar so til orða tekur,  
ið eftir stríði brendi:  
“Man tann kempa í heimi finnast,  
sum stendur mær høgga av hendi?”

5. Tá ið eg siti á Skemmingi  
og Mimmiring havi við lið,  
eingin er so menskur til,  
eg tingi um lív ella grið!”

6. Svaraði ein av hansara kempum,  
roðin um andlit dregur:  
“Hevur tú hoyrt, at Tíðrikur kongur  
for borgini Bern hann ræður?”

7. Hann hevur staðið í hildarleiki,  
har kempur saman bresta.  
Kemur tú undir Tíðriks høgga,  
tú stendur í váða mesta!”

8. Reiður Virgar Vølundsson  
breiðum borði skjeyt,  
allur tann hin dýri drykkur  
um hallargólvið fleyt.

9. Virgar leyp úr gullstóli  
fram um drykkjuborð:  
“Hvør var hasin av mínum gørpum,  
ið talar slík kempuorð?”

10. Skemmingur meg úr mínari høll  
skal bera á Tíðriks fund,  
síðan skal eg við Mimmiringi  
drepa hann sum ein hund!”

11. Virgar klæðir sjálvan seg,  
kappin tann hin reysti,  
so leyp hann á Skemmings bak,  
ei fótur við foldina festi.

12. So ríður Virgar Vølundsson  
skundisliga fram,  
gyltnir leika ringarnir,  
hans góði gangari rann.

13. Brandar brotna, brynjur bresta,  
jørð vit eiturei rennur,  
gangarar bella, kempur fella,  
eldur í fjøllum brennur.

14. Kappin reið gjøgnum heiðin skógv,  
har risar á fløtum svóvu,  
ljótir ormar runnu á jørð,  
drekar á tindum lógu.

15. Virgar situr á Skemmings baki,  
við Mimmiringi í hondum,  
Miklar sær hann kempur ríða,  
tað glógvar av bjørtum brøndum.

16. Mælti tað frægi Hildibrandur,  
tá hann Virgar sá:  
“Eg skal handa lítla dvørg  
klúgva í lutir tvá!”

17. Hornbogin fyri munni mælir,  
og hann Reymar reysti:  
“Hann er ikki meiri dvørgur enn tú,  
men riddarin er hann besti.”

18. Ríða teir móti Virgari,  
valdar kempur tríggar,  
harðliga lupu á gangarum stórum,  
teir runnu í jørð til kníggja.

19. Virgar loypur á gangara góðum,  
hart sló kempuhjarta,  
reið so móti Tíðriks gørpum  
at royna tað stálið bjarta.

20. Hildibrand hevði sín brand á loft,  
hann mælir eitt orð av reiði:  
“Hví ríður tú so álbrynjaður  
og loypur so goyst á heiði?”

21. “Hetta er Virgar Vølundsson,  
ið klúgva kann stálið stinna,  
eg fari mær til borgina Bern,  
Tíðrik sterka at finna.

22. Eg kenni væl meistaran Hildibrand,  
menskastur er av monnum,  
Reymar unga og Hornbogin jall,  
Tíðriks garpar av sonnum.

23. Eg havi staðið í kempustríð  
og riddarar felt til jarðar  
Vilja tit standa for Virgar høggunum  
við Mimmiring’, svørðinum harða?”

24. Hildibrand talar til Virgar sterka:  
“Eg ráði um frið at byggja,  
vit skulu ríða til borgina ta,  
har kempur fyri liggja.”

25. Hildibrand fagnaði kappanum reysta  
á skóginum, har hann var.  
Eg svørji tann eið á mína trú,  
at Virgar prísinn bar.

26. Kempur ríða á heiðin skógv,  
fátt var teimum at meini,  
sóu eina mikla borg,  
hon skein sum silvurið reina.

27. Stóra sóu teir borgina,  
til høggru síðu standa.  
Har ráddi kappin Granaleiv,  
ið væl kundu kempum granda.

28. Riddarar tólv á borgini vóru,  
ið væl kundu brynjur skera,  
óttadust reystu Tíðriks garpar,  
betri var heima at verið.

29. Mælti tað Virgar Vølundsson,  
hann heldur um brandin beyga:  
“Eg helt at reysti Tíðrikur kongur  
frægari kempur hevði!

30. Eg skal ríða á kempuborg,  
hálsar av at høgga,  
meðan tit eftir Virgar’ sterka  
her á skóginum støðga.”

31. Virgar reið frá Tíðriks gørpum,  
kappin tann hin reysti.  
Skemmingur leyp sum fuglur í ský,  
hann jørð við bógvar bresti.

32. Kempur tólv á borgum lógu,  
vanir við gyltnan vanda;  
ógvuligir teir vóru at sjá  
við brynju og blonkum brandi.

33. Mælti tað riddarin Granaleiv,  
tá hann sá Virgar ríða:  
“Her man koma tann mikli kappi,  
sum býður oss út at stríða.

34. Hann skal falla for mínum hondum,  
eg skal hans høvur av sneiða.  
Brandin hans eg hava skal,  
hartil hans brynju breiðu.”

35. Virgar leyp av Skemmings herðum,  
menskastur var í landi,  
so gekk hann á kempufund,  
har mjøðurin fleyt í blandi.

36. Virgar gekk at breiðum borði,  
sum kempur fyri sótu.  
Hann var møddur av sínari ferð,  
kostir vildi hann njóta.

37. Kappin fyri munni mælir,  
alt fyri uttan ekka:  
“Heilar sitið tit kempur tólv,  
tit gevið mær mjøð at drekka!

38. Fáí eg ikki tað, lívið lystir,  
at svala for hjarta niður,  
eg skal tykkum í stykkir høgga,”  
Virgar sterki sigur.

39. Upp leyp riddarin Granaleiv,  
hann heldur um brandin dýra:  
“Gongur tú ikki av hesi borg,  
so høggi eg av tín svíra!”

40. Tað var Virgar Vølundsson,  
sínnum svørði brá.  
Hann kleyv riddaran Granaleiv  
sundur í lutir tvá.

41. Hann kleyv riddaran Granaleiv  
sundur í lutir tvá.  
Øllum hinum kempunum  
hann høgdi høvur frá.

42. Virgar tók tað silvursteyp,  
á breiðum borði stóð,  
drakk hann tað, ið lívi lysti,  
orna tók kempublóð.

43. Virgar seg frá borgum dró,  
fróur av gyltnum drykki,  
reið so aftur til Tíðriks garpar  
á skóginum har teir liggja.

44. “Standið upp reystu Tíðriks garpar,  
tit verið ei ræddir trælir!  
Vit skulu ríða til hallar heim,  
kostir niður at svala.

45. Eg havi felt tær kempur niður,  
sum eingin tordi at mæta,  
leypið í friði á gangarar upp,  
ei verður blóðug gøta.”

46. Garpar fýra til hallar riðu,  
heitt var kempublóðið,  
gingu so á høggar borgir  
fast av miklum móði.

47. Drukku teir teir gyltnu drykkir,  
á kempuborgini vóru.  
Síðla var um aftanin,  
garpar til songar fóru.

48. Hildibrand vaknar á miðjari nátt,  
til svikalist hann kendi.  
Virgars brand úr slíðrum stjól  
og sín í staðin rendi.

49. Árla var um morgunin,  
sólin roðar víða,  
kempur búgvast innanhallar  
á Tíðriks fund at ríða.

50. Mælti tað Virgar Vølundsson:  
“Eg havi ráð og minni,  
eg skal borg í grundir brenna,  
har kempur liggja inni!”

51. Teir stíga á sínar hestarnar,  
teir ríða borgum frá,  
login dreiv til himmals upp,  
tá gingu kostir á.

52. Ríða gjøgnum heiðin skógv  
valdar kempur fýra,  
ikki sóust tílíkir  
sita í sòðlum dýru.

53. Mikla sóu teir borgina,  
hon skein sum silvurið hvíta,  
hana átti Tíðrikur kongur,  
ógvuligur at líta.

54. Virgar so til orða tekur,  
ið væl kundi brynjur skera:  
“Ríðið tit á borgir upp,  
eg skal eftiri vera.

55. Berið Tíðriki kongi boð,  
menskastur er í londum:  
Virgar ríður á grønum vølli  
við Mimmiringi í hondum.”

56. Tíðrikur situr í gullstóli,  
hann var riddarin besti,  
ei tann kempa so mensk var til,  
ið hann ikki kleyv av hesti.

57. Ein kom kempa í høllina inn,  
allir undraðust á,  
gyltan brand við lendar bar,  
mikil í brynju blá.

58. Tíðrikur seg úr stóli lyfti,  
smílist undir lín:  
“Ver vælkomín meistarín Hildibrandur  
aftur til harra tín!”

59. Tú hevur verið á heiðin skógv  
tín harras boð at bera,  
drekk nú alt, hvat lívið lystir,  
eg kann tær ei betur gera!”

60. Mælti tað frægi Hildibrandur,  
hann stóð í brynju víðu:  
“Virgar er á grønum vølli,  
hann býður tær út at stríða.”

61. Tíðrikur fór í brynjuna,  
hon skein sum sólin bjarta,  
so leyp hann á Falkin upp,  
hann var sum náttin svartá.

62. Tíðrikur reið á vøllin fram,  
hann leikar við brandi nýggja.  
Honum fylgdu riddarar nógvir  
tann kempudyst at síggja.

63. Hildibrand tók eitt drykkjuker,  
fúsar til kempuverka,  
reið so aftan á Tíðriks garpar,  
at bera for Virgar sterka.

64. Virgar ríður á grønum vølli,  
for ongum vildi hann dvína,  
kempur sá hann frá borgum ríða,  
hansara lív at týna.

65. Virgar situr á Skemmings baki,  
ei gerast stundir blíðar,  
reið so móti Tíðriki kongi  
um æru og lív at stríða.

66. Mælti tað reysti Tíðrikur kongur,  
hann treiv um stálið stinna:  
“Hvør er hesin vándi trælur,  
ið meg ætlar at vinna?”

67. “Eg eri riðin av mínari høll  
higar á Skemmings herðum,  
ikki havi eg trælamerki,  
men kongaborin eg eri!

68. Eg havi staðið í hildarleiki  
og kempur høgt úr serki,  
fremj tín manndóm, Tíðrikur kongur,  
berst móti Virgari sterka!”

69. Reymar tók sítt silvurhorn  
Tíðriki kongi rætti:  
“Drekk tú hetta, kongur mín,  
slíkt kann ódnir lætta!”

70. Reymar mælir av reiðum huga,  
slíkt var mikið undur:  
“Høgg nú Virgar Vølundsson  
av í herðum sundur!”

71. Tað gjørði frægi Hildibrandur  
fast av miklari reiði,  
so sló hann til Reymar unga,  
at opin fell hann á heiði.

72. Hildibrandur drykkjuker  
skeyt í Virgars hendur:  
“Statt væl, Virgar Vølundsson,  
tú kann tín hest væl venda.”

73. Virgar drakk tann dýra drykk,  
kempun tann hin balda:  
“Takk havi frægi Hildibrandur,  
eg skal míni lyftir halda!”

74. Teir ríða saman á grønum vølli,  
ei var barna gaman,  
ikki trivust har ræddir menn,  
sum kempurnar brustu saman.

75. Kongar tveir í hildarleiki  
svørð í luftini venda,  
hestarnir stigu á foldina fast  
hvønn annan til jarðar at senda.

76. Virgar høggur ógvuliga,  
hann reið á Skemmingi stinna.  
Skjöldið hann úr Tíðriks hondum  
kleyv í lutir tvinnar.

77. Tíðrikur brand í lofti dró,  
slíkt var konga siður,  
stykki hann úr Virgars hjálmi  
feldi til jarðar niður.

78. Virgar brá við brandi beyga,  
ei mátti megi tróta,  
Tíðrikur spjót úr hondum misti,  
hann mundi ei sømdir njóta.

79. Kempur lupu av gangarum góðum,  
ikki við so blíðan,  
herviligir teir vóru at sjá,  
teir gingu til fóts at stríðast.

80. Tíðrikur kongur og Virgar sterki  
bardust sum løvur reyðar.  
Óttaðust reystu Tíðriks garpar,  
teir frykta sín harras deyða.

81. Virgar hjó av grimum treysti,  
vildi ei megi loyna,  
ætlaði Tíðriki banasár,  
sín odd í hjálmin royna.

82. Kappin brand av ilsku brá,  
hann vildi hjálmin granda,  
sundur gekk hans góða svørð  
ímillum hans beggja handa.

83. Mælti tað Virgar Vølundsson  
í stríðinum, har hann var:  
“Bannaður veri faðir mín,  
ið brandin úr smiðju bar!

84. Betri kundi mín sæli faðir  
brandin til mín gjørt,  
tá skuldi Virgar Vølundsson  
sigur úr stríði ført!

85. Betri kundi mín sæli faðir  
brandin til mín skorið,  
tá skuldi Virgar Vølundsson  
sigur um ríkir borið!”

86. Tíðrikur vegur við gyltnum brandi,  
tann kempukongurin sterki,  
ætlaði at klúgva Virgar sterka  
úr breiðum brynjuserki.

87. Hildibrand svørð úr slíðrum dró,  
kempun var hann príð:  
“Ikki skal Virgar lívið láta,  
hann menskari er enn tú!

88. Virgar feldi tær kempur tólv,  
ið tú kundi ikki vinna.  
Gev honum lív og drep hann ei,  
tí frægari eingin finnist!”

89. “Hoyr tað frægi Hildibrandur,  
hvat kongur tín teg biður,  
fer tú ikki frá mínum eygum,  
eg klúgvi teg av í miðju!

90. Eg skal Virgar Vølundsson  
av í herðum sneiða,  
ikki skulu trælir fleiri  
Tíðriki eggja til reiði!”

91. Hildibrand Mimmiring Virgari rætti,  
hann gerst nú nýtur drongur:  
“Statt væl, Virgar Vølundsson,  
eg kann tær ei dugna longur!

92. Mimmiring eg úr gyltnum slíðra  
stjól á kempuborg,  
stallbróðir tín eg vera vil  
í gleði sum í sorg.”

93. Virgar fevndi Mimmiring,  
hann glógvar í blóðinum reyða.  
Eg svørji tann eið á mína trú,  
hann kysti tann brandin beyga.

94. “Kom nú frægi Tíðrikur kongur,  
lat brandar saman bresta,  
lítið eg virði títt konganavn  
og garpaliðið reysta!”

95. Tá var stríð á grønum vølli,  
svørð mót brynjum gella.  
Hvørgin kappin sár hann fekk,  
og hvørgin mundi fella.

96. Teir ganga saman kongar tveir,  
royndir í vápnaferð,  
Virgar hoggur við Mimmiringi,  
hann brandin yvir sær ber.

97. Virgar hjó av kreftum øllum,  
slíkt mundu fornir rósa.  
Tíðrikur undir høggið kom,  
tá rivnaði brynjan ljósa.

98. So var reysti Tíðrikur kongur  
møddur av tungum stríði,  
stálið sterka for brósti var brotnað,  
og sárini fimm í síðu.

99. Ditmar sterki av Bernaborg,  
hægstur av kongum øllum,  
leyp ímillum garpar tveir,  
har teir bardust á vølli.

100. “Hoyr tað, Virgar Vølundsson,  
tú hogg ikki til so fast.  
Tíðrikur er í váða staddur,  
nú brynjan breiða brast.

101. Eg vil geva tær góðs og garðar,  
hartil moyggj ta bestu,  
gevur tú Tíðriki lív og grið,  
ei oddin í hjartað festir.”

102. Mælti tað Virgar Vølundsson,  
hann festir hjálmabond:  
“Eg vil ríða for faðir mín  
við Tíðriks hævur í hond.

103. Tíðrikur hann skal lívið týna,”  
Virgar sterki mælir.  
“Hann skal koma at sanna tað,  
at eg eri eingin trælur!

104. Tú ríð burt, Ditmar kongurin,  
lat ikki leikin støðga,  
lýðir tú ikki á Virgars orð,  
hann skal teg í stykkir høgga!”

105. Rodna tóku teir gyltnu brandar,  
tað mundu kempur síggja.  
Tíðrikur kongur og Virgar sterki  
møttust aftur í víggi.

106. Tíðrikur reiggjar svørð íkring,  
hann vá við brandi harða,  
skjöldið hann úr Virgars hondum  
kleyv í tvey til jarðar.

107. Virgar hoggur við Mimmiringi,  
hann vegur við eggjateini,  
sprettir oman av Tíðriks hævdi  
hjálmin av gullinum reina.

108. Hjálmin hogg hann av Tíðriks hævdi,  
so hár og húðin fylgdu.  
Ikki sást eitt tílíkt hogg,  
eggjin beinið kyldi.

109. Blikna tóku Tíðriks garpar,  
royndir í kempuferð.  
Tað er mær av sonnum sagt,  
at tárini fullu á jørð.

110. “Hoyr tað Virgar Vølundsson,”  
Hildibrand mælir av munni.  
“Tú hevur staðið í stríð í dag,  
og sigurin hevur tú vunnið.

111. Drep ikki reysta Tíðrik kong,”  
Hildibrand talar á vøllum.  
“Hevndur verður deyði hans  
av Tíðriks gørpum øllum.”

112. “Eg ræðist ongan Tíðriks garpa  
í stríð mót mær at standa.  
Fyri títt orð hann lív skal njóta  
og mongum kempum granda!”

113. Tíðrikur kongur og Virgar sterki  
fevndust í kempurúgvu,  
riðu so allir til borgina Bern,  
hagar eg kvæðið snúgví.

114. Drukku teir í Tíðriks høll  
eftir fornum siði.  
Virgar sterki prísín bar  
millum alt garpaliðið.

115. Virgar bleiv ein av Tíðriks gørpum,  
satt at siga frá.  
Trúliga fylgdi hann harra sínum,  
hann var hans gævasta ráð.

*Hans Meinhard Djurhuus (1920–1980), Meinhard rú Høggeil, Sumba, yrkti úr Tíðrikssøgu. Virgar Vøluntsson er tann úr donskum vísum so navnframi Vidrik Verlandssøn. Úr Nýggju Kvæðabókini Ihjá Sverra Egholm.*